

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam
Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui
accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum
dierum Quadragesimæ

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066405

76. Considerando Passionem Domini, quomodo in ea Dominus noster
Passiones seu affectiones nostri concupiscibilis appetitûs erudit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45427

provocationem infidelium, justificationem iniquorum. Ita ut sine Passione Domini, pacem cum DEO habere nemo possit, cum ea vero nemo non possit. Adhuc ergo hodie Christus clamat de cruce pro nobis ad Deum. *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Quæ vox nisi semper in paternis auribus, per vulnera ad mortem unigeniti personaret, indubitate totus mundus in suarum eluvione iniquitatum disperiret. Sed oratio Patientis Domini pro peccatoribus, scutum est atque protectio peccatorum ab justo furore Domini irascentis.

In hunc modum, cætera consilia Christi in Passione Christi elucescentia, pio meditati considerare licebit, hæc autem in exemplum dedisse hoc loco sufficiat. Alia consilia Domini sunt: *Quæ tua sunt, ne repetas. Si quis percussit te in unâ maxillam, præbi illi & alteram. Esote perfecti, sicut & Pater vester celestis perfectus est. Qui major est vestrum, fiat sicut minister. Gratis accepistis, gratis date. Dimitte, mortui sepeliam mortuos suos. Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni sequere me.* Et alia ejusmodi.

MODUS LXXVI.

SEptuagesimus sextus Passionem Domini meditandi Modus est: applicando nostras ad illam, vel illam ad nostras passiones, sive affectiones, tam quæ in concupiscibili, quam que in irascibili appetitu resident. Habent enim si diligenter attendimus omnes nostræ affectiones in Passione Christi, in ipsoque Christo Passio, patibulum suum, speculum suum, exemplar suum

G:
 &
 oper
 Jo.
 N
 S

Luc. 6. 30.

Matt. 5. 39.

Matt. 5. 48.

Matt. 20. 25.

Matt. 10. 8.

Matt. 8. 22.

Matt. 19. 21.

frenum suum, regulam suam, locum suum,
 præmium suum, quæ omnia devoto meditati
 in Christi Passione scrutari licet. Ejus rei partem
 aliquam in Paradigma dabimus. Quia verò ut
 duplex est noster appetitus, nempe concupisci-
 bilis, & irascibilis, ita duplices quoque reper-
 untur in nobis passiones. In appetitu concupi-
 scibili reperiuntur passiones sex. Amor, deside-
 rium, delectatio, seu gaudium & fructus. Item
 Odium, fuga, tristitia, seu dolor. In appetitu
 irascibili est Ira, spes, desperatio, audacia, timor.
 De utrisque hisce passionibus, quatenus circa
 Dominicam Passionem occupari possint, dice-
 mus. Et quidem in præsentimodo, de passio-
 nibus appetitûs concupiscibilis, in sequenti vero
 de passionibus irascibilis appetitûs tractabimus,
 ne videlicet unius modi tractatio æquo longius
 excreseat.

Hi ergo omnes affectus reperiuntur in na-
 turæ nostræ parte inferiori, quâ cum brutis com-
 municamus. Rationalis autem voluntas, quæ
 in superiore nostrâ portione est, unica licet sit in
 se, omnibus tamen iisdem affectionibus suo
 modo æquivalet, & supra dictis utitur; sed in-
 terdum ita, ut eis obsequatur, & ab eis abripiat-
 ur, obluente ratione, & tunc mala est: inter-
 dum autem ita, ut eis ipsa dominetur, easque
 juxta lumen, & dictamen rationis ac divinæ le-
 gis, fideique regulari gubernet, & tunc bona
 est. Unde illud vulgare sed laudabile dictum.
 Voluntas si rationem sequitur, virtus est; vo-
 luntas si rationem non sequitur, vitium est. Ut
 ergo voluntas nostra cum passionibus suis ratio-
 nem sequi condiscat, & consuescat, & delecte-

Handwritten notes in the right margin:
 D...
 i...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

tur, ad Dominicam Passionem sese convertat,
& exinde omnem sui, passionumque disciplinam
desumat & exhauriat.

I. Amor in Passione Domini plus quam le-
culenter addiscit, quid amare debeat, quid non
amare. Quantum amare: & propter quid ama-
re, & quomodo amare oporteat. Passio enim
Christi clamat, nobis amorem Christi in Deum,
& amorem nostri propter Deum, & quomodo
amatus sit Deus à Christo, super omnia, quo-
modo amati nos à Christo propter Deum. Et
hoc suo clamore eadem Passio Christi edocet
nos, pari modo, & à nobis amandum esse Deum
super omnia, super vitam, super animam, super
famam, super dignitatem, super totum mun-
dum, super libertatem, super bona omnia:
Nos autem & proximos nostros, amandos esse
à nobis, propter Deum, & secundum DEUM,
ejusque voluntatem, atque gloriam. Quocirca
Passio Domini est ipsissima schola, disciplina, re-
gula amoris, in qua nihil magis inelamatur:
quàm illud. Dilige, quia dilectus es. Dilige,
quomodo dilectus es. Dilige, quantum dile-
ctus es.

II. Desiderium, habet eruditionem pabu-
lumque suum in Dominica Passione. Desideran-
do quod Christus desideravit, quomodo Chri-
stus desideravit, ad quid, & quantum Christus
desideravit. Desideravit Christus Deum, & ejus
gloriæ amplificationem, Majestatis, ac perfe-
ctionum notitiam, & manifestationem. Volun-
tatis, & legis ejus, beneplacitique, tum cog-
nitionem, tum amorem, tum adimplerionem.
Desideravit quoque Christus suismet quâ Deus-
Homo

S:
oper
Jo:
N
A

Homo est, apud homines notitiam, fidem, amorem, præceptorum, & consiliorum amplectionem, vitæ morumque imitationem, sanguinis, meritorum, mortis, & crucis studium, nobisque communicationem, & à nobis appretiationem: ad extremum Redemptionem nostram à captivitate diaboli, & damnationis æternæ necessitate, ablutionem à peccatis eorumque veniam, justificationem, sanctificationem, acquisitionem vitæ æternæ. Et propter hæc omnia supra dicta, desideravit omnem exinanitionem sui, ex forma Dei usque ad formam servi, formam peccatoris, formam maledicti, formam ab hominibus exterminati, contempti, stulti, nudi, egentis, afflicti, crucifixi, in cruce mortui, atque sepulti. Propter hæc omnia desideravit in stabulo nasci, profugus & exul nutriri, pauperculus extreme vivere, subdi hominibus, jejuniare, sitire, totis noctibus in oratione pernoctare, fatigari, laborare, persecutiones, invidias, opprobria, calumnias, contumelias, insidias perpeti, cum publicanis, cum peccatoribus, cum vilissimorum hominum fæce conversari: ad extremum dura, & horrida, & probrosa omnia, ipsamque mortem inter iniquos sustinere, & obire. Hæc Christus desideravit, & desideravit desiderio, per totam vitam suam, continuato; ardenti; & (ut ipse Christus loquitur) arctante ipsum præ vehementia sui, desiderio cum notitia plena omnium desideratorum conjuncto, desiderio constante & perseverante, efficacie usque ad mortem. Desiderio puro, nulli temporali bono permisso, sed toto divino, æterna sapiente, in Deum, & ejus gustum, gloriam-

Handwritten notes in the right margin, including the word "Desiderio" and various numbers and symbols.

riamque defixo, neque abrupto aut finito, priusquam ad exitum deductum, consummatumque esset. Desiderium huiusmodi Christus nobis totâ suâ virâ, & Passione, & cruce, & morte commendavit. Tale desiderium nostrum omne esse vult, tali desiderio nos vivere, pasci, faginari, immori, vult, & mandat. Omnia alia desideria nostra, quæ hoc non redolent, neque huic supervivunt, reprobât, & respuit, noxia nobis esse, damnabilia, & in laqueos diaboli inducentia, inque æternum interitum mergentia denuntiat.

3. Gaudium sive Delectatio atque fructus, habet item eruditionem suam pabulumque in Passione Domini. Est enim Passio Domini Exaltativa & glorificativa Dei, ejusque Potentia, Justitia, Sapientia, Misericordia, Bonitas, Charitatis, Veritatis, Majestatis, Longanimitatis, reliquarumque plurimarum ejus perfectionum. Est item eadem Passio Domini, exaltativa & commendativa nobis, & omni rationi creaturæ, ipsiusmet Christi, tanquam Dei-Hominis; propter voluntatem Patris, propter misericordiam suam, propter salutem æternam nostram, Incarnati, Nati, Passi, Crucifixi, Mortui. Est quoque eadem Passio Domini, nostra salus, & vita æterna, estque ablutio & absolutio à peccatis; est condonatio reatus æterni; est liberatio à morte tam temporali, quàm æterna; est redemptio à servitute diaboli; est victoria temptationum; est exterminium omnis malitiæ; est confortatio ad laborem; est excitatio, & corroboratio ad passiones; est justificatio ab iniquitate; est fons gratiarum, & virtutum, & merito-

G:
B
oper
Jo:
N
S

rum; est jus ad omnem veniam, ad gratiam, ad
 iustitiam, ad filiationem Dei, ad fraternitatem
 Christi, ad cohereditatem ejusdem, ad inhabita-
 tionem Spiritus Sancti, ad amicitiam, charitatem,
 desponsationemque Dei, est denique clavis ad
 celum, porta ad Regnum, Meritum ad præmi-
 um, thessera ad victoriam, via ad palmam, re-
 ductio ad Deum, introductio ad vitam & Bea-
 titudinem, & Gaudium Æternum. Et estne
 aliquid excogitare, quod ad Gaudii nostri vel
 formam, vel materiam desit, & in Passione
 Domini non sit? Adhucne Gaudium nostrum,
 pabulum sibi quæret alibi extra Dominicam Pas-
 sionem? Adhucne stultæ mortalium Animæ va-
 gabuntur per creaturas, à quibus emendicent
 suas consolationes? Adhucne insipiens homo
 gaudere appetet de terrenis? de sordidis, de va-
 nissimis, non bonis, sed veriùs bonorum um-
 bris, bonorum fecibus, bonorum somniis, at-
 que fallaciis? Utinam toti humano generi libeat
 exclamare: Mihi absit gloriari, absit gaudere,
 absit exultare, & lætari, & quiescere, nisi in cru-
 ce, nisi in Passione, nisi in morte Domini nostri
 Jesu Christi, per quem mihi mundus quidem
 crucifixus, & contemptus, exosusque est, &
 ego vicissim mundo. Ipse verò Dominus meus
 Jesus Christus, gaudium meum, & gloria mea,
 & corona mea est, & ego vicissim Christo.

4. Odium quoque habet disciplinam & pa-
 bulum suum in Passione Christi, quemadmodum
 Patiens Passusque Dominus noster docuit nos,
 quid, quantum, quomodo & propter quid ame-
 mus, desideremus, gaudeamus: ita etiam eã-
 dem operâ docet nos quid oderimus, fugiamus,

li 4

& de-

Handwritten notes in the right margin:
 D
 i
 e
 m
 e
 u
 s
 V
 8

& detestemur. Oderat Christus omne id, quod
 sciebat esse Dei Patris gloriae, atque voluntati, ini-
 micum, nostraeque saluti, & beatitudini aeternae
 perniciosum. Oderat peccatum, oderat amo-
 rem mundi & ejus vanitatem, oderat carnis de-
 sideria & opera, oderat propriam voluntatem,
 proprium amorem, & superbiam cordis, oderat
 mortem nostram, & temporalem, & multo ma-
 gis aeternam, oderat diabolum Patrem mendacii,
 & omnis peccati, & homicidam. Hac Christus
 oderat, horumque odio factus est Deus-Homo,
 Contemptor per omnia omnis concupiscentiae
 oculorum, concupiscentiaeque carnis, & super-
 biae vitae. Horum odio sectatus est extremam
 rerum omnium penuriam & neglectum, inflati-
 bilem & invictam innocentissimi corporis mor-
 tificationem, vexationem, dolorem, plane ut
 vir dolorum, & sciens infirmitatem, merito vo-
 caretur: denique intimam, cordialem, & exi-
 nanitivam suimet humiliationem, & contem-
 ptuum contemptum, honorumque & omnis
 apparentiae humanae fugam. Horum odio, totum
 quidquid in ortu, vita, Passione, morte, honore,
 & virtute, & Personâ, & Dignitate Passus est,
 totum hoc inquam horum odio passus est. Ho-
 rum odium & contemptum suo nobis adeo lu-
 culento, adeo efficaci, adeo irrefragabili, exem-
 plo suavit, & indixit, ut luculentius, efficacius,
 convictiviusque, neque nos effingere, aut ex-
 spectare, neque ipse exhibere & adhibere po-
 tuerit. Et haec cum ita sint: adhucne odiet ho-
 mo ea, quae amavit Deus? aut amabit adhuc ea,
 quae odio habuit Deus? adhucne amplectetur
 Christianus, quae averfatus est Christus? aut
 adhuc

G:
 B
 oper
 Jo:
 N
 S

quod adhuc averfabitur Christianus, quæ amplexatus est Christus? O filii hominum usquequo gravi corde! usquequo diligitis, odienda, odistis amanda, & reprobatis quæ sapientia æterna probavit, acceptatis quæ eadem sapientia incarnata repudiavit, & vos repudiare docuit! docuit verò non persuasibilibus & futilibus, humanæ stultitiæ verbis: sed inauditis, atque soli sapientia increatae Incarnataeque congruis & condignis, exemplorum, argumentis, & argumentorum exemplis, quæ in Passione potissimum Christi, omni sole clarius elucescunt.

5. Fuga sive Adversatio. Quam similiter erudit Domini nostri Passio, & Crux, & Mors, atque etiam antegressæ vitæ tum facta, tum dicta. Ex dictis Domini est illud: *Si vos persecuti fuerint in una civitate, fugite in aliam. Dico vobis, non consummabitis omnes civitates Israel, fugiendo, ex una in aliam, donec veniat dies Domini.* Et alio loco dicit Dominus. *Orate, ut non fiat fuga vestra in hyeme, neque in Sabbato.* Facto autem Dominus fugam probavit, toties manus hostium lapidaturas, præcipitaturas, comprehensuras effugiendo, nec non sese abscondendo. Non solum autem fugam nostram Dominus instruxit quasi Corporalem, sed Spiritualem: ut cum monuit. *Attendite à fermento Phariseorum.* *Luc. 12. 1.* *Attendite à falsis Prophetis. Cavete: ne justitiam vestram coram hominibus faciatis. Attendite ne corda vestra graventur à crapula & ebrietate. Nolite jurare omnino. Nolite irasci. Nolite judicare. Nolite condemnare.* *Matt. 8. 15.* *Matt. 6. 1.* *Luc. 21. 34.* *Matt. 7. 1.* Porro diabolum suadentem sibi præcipitium, rejecit Dominus, opponens,

li 5 nens,

Handwritten notes in the right margin, including the word "Dicitur" and other illegible characters.

nens, non esse tentandum Deum; similiter eundem adorationem sui à Domino mercantem, pro omni gloria mundi, rejecit atque averfatus

Matt. 4. 10. est, vibrans in eum fulmineum illud: *Vade Sathana, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.* Sunt plures in verbis Domini nostri

eiusmodi informationes, fugam nostram erudientes. At præterea reperire est, alterius quoque

ordinis & generis fugæ nostræ informationem in Christi factis, dictisque, ac potissimum in

Passione. Non jam, scilicet, fugiendo mala & adversa, sed potius fugiendo & averfando fugam adversorum. Tale est dictum illud Petro, avo-

canti Christum à cogitatione Passionis suæ. *Vade retrò Sathana: scandalum es mihi. Non sapis quæ Dei sunt, sed quæ hominum.* Tale & illud

Matt. 16. 23. eidem Petro dictum, profilianti ad defensionem sui in Horto: *Converte gladium tuum in vaginam*

Joan. 18. 11. &c. *Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum?* &c. Tale & illud dictum ad discipulos, cùm ante captivitatem suam obviam iret

Matt. 26. 26. Judæ, & ministris comprehensuris eum. *Surgite eamus, ecce appropinquat qui me tradet.* Quo

verbo, absterfit omnem illam quæ in portione inferiori residebat fugam, averfationem, deprecationemque Passionis, in cujus tanquam mare

Luc. 22. 52. sese demersit dicens paulò post hostibus suis. *Hæc est hora vestra: & potestas tenebrarum.* Stetitque Dominus per totam Passionem suam in hoc firmitatis gradu, & fugæ omnis abjectione. Quâ confessus est Pontificibus & Concilio, venturum se judicem cum majestate magna in fine mundi. Quâ rejecit Pilatum jactantem potestatem vitæ & necis super se: rejecit Herodem, cu-

S:
E
oper
Jo:
N
S

non respondit verbum ad sermones ejus multos; rejecit etiam mulierum plangentium super se parum opportunam humanitatem: rejecit denique luadentes descensum de cruce, & fidem in eum promittentes. Sic Dominus noster fugam nostram erudiit, docuitque verbo & facto, fugere quæ verè & meritò fugienda sunt. Non fugere, quæ propter Deum salutemque æternam fugienda non sunt.

6. Habet quoque in Passione Domini pabulum suum Tristitia nostra, quâ Dominum in Passione sua laborasse, testes sunt Evangelistæ, dicentes cœpisse *Dominum pavere, tædere, contristari, & maestum esse*. Testis est ipse Dominus, de se discipulis suis enuntians: *Tristis est Anima mea usque ad mortem*: quibus suis verbis, non tantum durationem, verum & vehementiam tristitiæ suæ significavit, asserens tristitiam suam, & lethalem mortiferamque esse, & nonnisi cum ipsa morte cessaturam. Qui autem fuerint fontes Tristitiæ tantæ Domini, non est difficile eos invenire & assignare. Tristatus enim est ob omnes, & singulas iniquitates omnium nostrum: enatasque ex eis injurias & offensas Patris Æterni, nec non justissimas, nullis autem creaturæ viribus & conatibus expiabiles, placabilesque vindicis iras. Tristatus est de indubitata ac irremediabili humani generis totius perditione. Tristatus est de impossibilitate remedii, quo salvari genus humanum justè & condignè posset: præterquam per suam Passionem & mortem in Cruce pro hominibus in hunc, salutis scilicet, finem suscipiendam. Tristatus est, Hoc salutis redemptionisque Humanæ, per suam mortem

remac-

Matt. 26. 37.

Ibid. v. 38.

remedium, nonnisi mediante Deicidii inaudito
 scelere, ab ipsismet hominibus perpetrato, in
 executionem venturum. Tristatus est ob exi-
 guum numerum eorum, quibus sua Passio &
 Mors efficaciter ad salutem aeternam suffragatu-
 ra, immensam autem multitudinem eorum, qui
 propriâ suâ culpâ excidere debebant à fructu re-
 demptionis, videlicet à salute aeterna, potiusque
 eis, mors sua & Passio, in cumulum & augmen-
 tum damnationis aeternae convertenda erat.
 Tristabatur de propria Passione & Morte, tan-
 quam Dei-Hominis, tanquam Capitis humani
 generis universi, tanquam Principis, Regis, Do-
 mini, Haereditis rerum omnium, & quidem de
 adeo amara, probrosa, immani, omnibusque
 modis exaggerata morte. Tristabatur de dile-
 ctissimae Matris suae omnium dolorum doloro-
 sissimo dolore, orbitate, probrositate. Trista-
 batur de Ecclesia sua, tanto sumptu à se quaesita,
 tanto labore constituta, & aedificata, prope mo-
 dum ruinâ, & extinctione, nisi in unica Matris
 suae inconcussa stabilitate fidei, spei, & charitatis
 consisteret atque perduraret. Tristabatur de
 indignissima exosissimaque ingratitude, abu-
 usu, contemptioneque omnium pœnè hominum,
 etiam credentium, quâ illi & in Salvatorem, & in
 salutem suam, per omnes aetates usque ad mundi
 finem propriâ voluntatum impietate grassaturi
 erant. Tristabatur de hostium suorum simul-
 que nostrorum, potissimum demonum conso-
 latione & insultatione, quam habituri & exerci-
 taturi erant, de tanta sanguinis atque mortis suae
 inutilitate, sterilitate, contemptu, perditione,
 evacuatione. Eligentibus innumeris hominum
 myria-

G:
 B
 oper
 Jo:
 N
 S

myriadibus, dæmonibus potius adhærere, obsequi, obedire, sub eorumque tartareo jugo gemere, demumque æternaliter cum ipsis perire; quam Christo Redemptori, & Salvatori, & Deo, & Domino legitimo, simul & amabilissimo, præmiatori liberalissimo servire, & serviendo, sese gratissimos Passionis ac Mortis Dei sui fructus exhibere, Filios Dei, fratresque & cohæredes Christi præstare, ac tandem æternæ beatitudini idoneos, condignosque reddere. Quæ quidem res, tantam indignitatem ex se, tantamque enormitatem habet ex multitudine, ut Dei Christi tanta pro hominibus Passi, tanta autem ab iisdem hominibus indigna perenniter patientis, ipsos dæmones capiat miseratio, si veræ testantur historiæ, referentis, ipsorum dæmonum, de hoc confessionem. De his omnibus tristatur Christus tristitiâ inenarrabili, in agoniam extremam cruentumque sanguinem desinente, ut qui hæc omnia & habuerit menti suæ præsentissima, & per animi sui sapientiam perspicuissima, atque suis momentis expensissima, & exploratissima. Hæc eadem omnia Tristitiæ nostræ occupandæ, erudiendæ, pascendæ, sola idonea sunt, sola sufficiunt, sola denique debita sunt, aliarum autem rerum omnium jacturam, rectus animus, vix ad tristitiæ suæ sensum admisit.

MODUS LXXVII.

Septuagesimus septimus Modus Dominicam Passionem meditando sit, reliquarum passionum seu affectionum nostrarum, quæ in appetitu irascibili sunt, in eadem Passione Domini inverti-

Apud Laurentium à Ponte in Matthæum cap. 1. An Moral. 36. n. 24.

Handwritten notes on the right edge of the page, including the word "Dicitur" and other illegible scribbles.